

ИӘШЛЕК

Шиншәмбе

10

АПРЕЛЬ

1990 йыл.

№ 43 (7549).

Хакы 3 тин.

1923 йылдан

башлап сыға

ВЛКСМ-дың Башкортостан Өлкә Комитеты органы

Башкорт АССР-ы Верховный Советы карары Башкорт АССР-ы Верховный Советы Председателя тураһында

Башкорт Автономиялы Совет Социалистик Республикаһы Верховный Советы карар итә:

Башкорт АССР-ы Верховный Советы Председателе итеп Мортаза Гөбәйзулла улы Рәхимов иптәште һайларға.

Башкорт АССР-ы Верховный Советы Председателенең беренсе урынбаҫары Ю. ДЕМИН.
Өфө, 1990 йыл, 4 апрель.

РЕСПУБЛИКА ПРЕЗИДЕНТЫ

Мортаза Гөбәйзулла улы Рәхимов 1934 йылда Башкорт АССР-ы Күгәрсен районының Төүәкән ауылында крәстән ғаиләһендә тыуған. Милләте башҡорт.

1956 йылда Өфө нефть техникумын тамамлағандан һуң М. Ф. Рәхимов иптәш Ленин орденлы Өфө нефть эшкәртеү заводы операторы булып эшләй башланы, һуңынан КПСС-тың XXII съезы исемендәге Өфө нефть

эшкәртеү заводына күсә. Бында ул корольма начальнигынан завод директорына тиклем юл үтә.

Һөнәре буйынса инженер-технолог. 1964 йылда Өфө нефть институтының ситтән тороп уҡыу бүлеген тамамлай. 1974 йылдан КПСС ағзаһы.

СССР халыҡ депутаты, СССР Верховный Советы ағзаһы.

КОМСОМОЛДЫҢ Мәсетле район комитеты март аҙағында Чкалов исемендәге колхозда кинәйтелгән план буйынса комсомол райкомы коно үткәргә. Был сараны ойштороуҙың төп максаты Корғат ауылында йәшәүсә һуғыш һәм хеҙмәт ветерандарына ғәмәлдә ярҙам күрһөтөү һәм тәүге комсомол ойшмаһына йәшнөргәң буш ваҡытты һәм алын уғаарыуға йүнәлеш биреү ине.

Райком коно шәмбе өмәһен башланды. Колхоздың комсомол ойшмаһы эш фронтың әҙерләп куйғайны. Күттөр утын кырғып ярзы, ә тыҙҙар уны трактор арбаһына тейәгә. Шул көндә дүрт арба уғын һуғыш һәм хеҙмәт ветерандарына таратылды. Коно буйы врач ауырыуҙар қабул итте, халыҡта көңкүрөш хеҙмәтә күрһөтөү комбинаты вәкилдәре заказдар алды, шунда уҡ башкарып эштәргә үтәй барҙы, ә агитбригада ике фермала ауыл эшсәндәренә концерт күрһөттө.

Эш тамамланғас, Чкалов исемендәге колхоздың ВЛКСМ

комитеты ҡунактарҙы төшкә ашҡа саҡырҙы. Унан һуң комсомолдар һәм йәштәр Корғат урта мәктәбенәң спорт залына волейбол арышы үткәргә йыйылды. Өс команда: колхоз-совхоздарҙың төп эшенән бушатылған секретарҙары, Чкалов исемендәге колхоз һәм ВЛКСМ район комитеты аппараты командалары көс һынашты. Аҙаҡ клубта райком коно үткәргәң фәйҙаһы тураһында фекер алышыу ойшторолдо. Киске сәйгә йыйылғас, волейбол арышында еңеүселәргә торг һәм мактау грамоталары тапшырылды.

Райком коно дискотека менән тамамланды. Унда Мәңсүра Якупова менән ауыл ҡулыра йорто директоры Минде-

ғәли Ташапов төрлө уйындар ойшторҙо. 1989 йылғы социалистик арышта еңеүселәргә комсомол район комитетының грамоталары тапшырылды. Үҙенә бер ваҡытҡа өй-ләнгән был сара төндә генә тамамланды.

Райком көндәргә элек тә үткәргә торғайны. Тик күп ораҡта ул комсомол секретарҙары өсөн бер-береһе менән аралашып, тәҗрибә уртаҡлашыу сараны ғына булды. Ә был юлы уға өлкәндәргә ярҙам күрһөтөү көсөк иңгә максат өстәлгәс һөйөнөлдө ваҡытҡа әүерелде.

И. ЯКУПОВ,
ВЛКСМ-дың Мәсетле район комитетының беренсе секретары.

Һыу тазарасакмы?

Өфө халкың таза һыу менән тәьмин итеү өсөн ғәҙәттән тыш хәлдәр буйынса комиссия ағзалары, «Химпром»дың «фенол шишмәләрен» томалап, Ағиҙелгә койзормасҡа булдылар. Әммә һуңынан тағы ла күңелһеҙерәк хәл килеп тыуҙы: йылғала фенол юк, ә крандарҙан аҡкан һыу ни өсәндәр һаман да ағыулы. Бының сәбәптәрен ошо көндәргә үткән ғилми конференция ла асыҡлай алманы. Ғалимдар-

зың фекере буйынса, фенол ерҙән төрән катламдарына уҡ үтеп ингән булырға тейеш. Әгәр шулай була калһа, был бәләһән тиз котолоп булмаҫаҡ. Хатта өфөләргәң киләсәктә таза һыу эсә алыуы шиңк астына куйылды. Конференцияла катнашыусылар килеп тыуған хәлдә төрөнөрәк һәм төплөрәк өйрөнөү өсөн Мәскәү белгестәрен саҡырырға көрәк тигән қарарға килде.

О. ӘХМӘТОВ.

Исәп асайык

Һәҙерлә редакция, һәҙгәң 25 февраль көндә телевизорҙан «Шаңдау» программаһында сығыш яһауғыҙ миңа тулыһынса хәлән алырға мәжбүр итте.

Һәз үзәбәҙгәң өйҙә ишәң төбәндә төрөп ҡалғанһығыҙ. Ни эшләп улай өтөм бала кеүек йәшәйһегеҙ? Был хакта йы-

шыраң сығыш яһарға, халыҡта мәрәжәғәт итергә нәрән. Ул да ситтә төрөп ҡалмаҫ, ярҙам тулын һуҙыр, тип уйлайым. «Йәшлек» гәзетәһына махсус исәп асырға нәрән. Ошо хакта гәзета битендә белдерәү биреп булмаймы? Ял көндәрендә эшләп аңса күсәрер инек.

Үзем тураһында түбәндәгеләргә яҙырға теләйәм: 52 йәштәмен, милләтем — татар, ғүмәр буйы ябай эшсә булып эшләнем, тормош иптәшәм менән биш малай үстәрәбәз.

Р. ҒҮМӘРҒӘЗ.
Ҡырмысҡалы районы.

АУЫЛ ӨСӨН
КАДРҒАР
—2-се бит.

Фенол ғына
ғәйеплемә?

Экологияға арналған
митингынан репортаж
—3-сә бит.

АЗАМАТ

Махсус бит

—4—5-се биттәр.

«ХАЛЫК ДОШМАНДАРЫ»

КЕМДӘР УЛАР?

—6-сы бит.

Азатлык урамы

—7-се бит.

Бәуелсәктә

бәуелтер моң

—8-се бит.

Алло! «07» тыңлай...

АУЫЛ ӨСӨН КАДРҢАР

Балтастағы 87-се урта һәм һөнәр-техник училищесы 1963 йылда ойошторолган. Ул Балтас, Төтешле, Борай райондарына механизаторлар әзерләй. Бында 13 төркемдә 400-дән ашыу укыусы шөгәлләнә. Пештәр күң профилле механизатор танытманы алып, тыуған колхозы басыуларында икенчигәсәк. Училищедән күптәр «С» категориялы машиналар йөрөүсә һәм слесарь-ремонтсы булып та сыгасан. Шоферлар һәм электрогазосварщиктар әзерләүсә төркемдәр зә бар. Бынан тыш, 6 айлык курста буласаң тракторсы-машинистар утый.

Балтас һөнәр-техник училищесында кызыр за утый. Улар өсөн тегенселәр төркемә асылган. 1988—89 укыу йылында ашнаксылар әзерләгәндәр, тик былай бул һөнәрзә алырга теләүсә булмаган. Ни сәбәп быга?

— Был төркем 8-се классты тамамлаган укыусылардан төзәлә. Ала-әселәр кызырдың ойған улай иртә өбәргә теләмәй, — ти директордың укытыу-тәрбия әше буйынса урыбасары Әнас Сәхибгәреев. — Өстәүенә, ауылдарда ашнаксыларга әш табыуы ла, аһат түгел — хужалыкта гәзәттә бер, күп тигәндә ике ашнаксы көрәк була бит.

Киләһе, йәғни 1990—91 укыу йылына ашнаксы-кондитерлар әзерләү өсөн курс асырга ниетләйзәр, сөнки тәһзәрзә ауылда төпләндерәү өсөн шайһы бер хужалыктарда кондитер цехтары асыу планлаштырыла. Тегенселәргә лә әш табы-

уы еңел түгел, сөнки ауылдарда әдәгә тегеү цехтары юк.

Училище заманса укыу өсбаптары менән һайбат йыһазландырылган. Хатта компьютер кластары ла бар. Уны 1987 йылда Өфә хисаплау техникаһы предприятиһы куйып биргән.

— 50 меңгә тошто, — ти Әнас Имамғәлиев. — Уның карауы, укыусылар компьютер менән әш итә ала. Раһонда берзән-бер класс бит, хатта мәктәптәргән дә киләләр.

БАССР-дың атказанган укытыусылары Р. К. Солтанов, Ә. Ф. Динисламов, РСФСР-дың профтехбелем системаһы отличнигы Д. Н. Кәримов, БАССР профтехбелем системаһының атказанган мастеры Ф. Ш. Сәйфетдинов кеүек тәҗрибәлә кешеләр укыусыларзә һөнәргә генә түгел, тормош серзәренә лә өйрәтә. Әмә шуныһы, «Автомобиль әше» курсын алып барған Р. Ф. Фәтһиевтан тыш училищела йәш укытыусылар юк тиерлек.

— Беҙзә мәктәптәгә йыулар тап килмәй, тәҗрибә көрәк. Училищеларда гәмәл дә ауыр холокко балалар утый, — тип аялалтылар килә.

Мәктәптәр тизерәк арыһырга тырышкан ауыр холокколар үзгәрәп китә бында. Һөнәрзә яҡшы үзләштереп, ауылдарында үзаллы әш башлайзәр. Балки, училищела ысын автомобиль менән тракторзә ла, комбайнды ла үзәк йөрөтөп әшләп тарау мөмкинлигә булгангалыр?

Пешәу шарттары ла насар түгел. Мохтаж булғандарга

һәм теләгәндәргә барыһына ла йатакан урын бирелә. Дөһәм йатак иҫке, «Әлбиттә, бүлмәләргә зә биһ-һигәз кешегә иҫәлләнгән. Әмә йылы. Йатак үзәк йылытыу системаһына тоташтырылган. Бүлмәләргә йәк-дүрт кешеләк итеп үзгәртәргә ниетләйзәр. Иҫтимаһи блон, тоҙәу проекты әшләнә. Унда спорт залы, душ, актовый зал, заманса ашхана, Сейеу майҙансығы, видео залы, үзешмәһәр түңәрәктәр өсөн бүлмәләр һәм китапхана — бөтәһе бер урынға тупланасан. Төзөлөштә 1991 йыл планына һиндерәү өсөн БАССР Верховный Советы депутатыһын яҙамы көрәк буласаң.

Илүс Ғәләев етәкләгән комсомол ойошмаһы зурғына — өс йәзгә ятқан ала бар. Комсомолцтар йатак һәм училищела концерттар туй, арнаһына ике тапкыр вокаль-инструменталь ансамбль татнашылығында дискотека ойоштора. «Йәшлек» исемен йөрөткән был ансамбльдә Илүс менән бергә Рушан Әхмәтйәров, Мәһәт Фәтхеллисламов, Илһир Хәмиҙуллин, Әлбит Хәмитһуров татнаша. Ансамбльдә Әлбит Исмағилов етәкселек итә. Мин килгәндә Илүс менән тәрбиһитәр бүлгәгә меңдирә Раһис Мәһмәтович Карамов сиратағы смортга әзәрләһә. Сеһеһселәр менән репетиция үткөрә ике.

Спортта ла һыңатмай 87-се СПТУ укыусылары. Пыл һайын спорт многоборьеһынан училище командаһы сеһеһсе урынды алып килә.

Шулай йәшәй һәм илгә файҙалы булып үзә укыусылар.

Г. РИЗУАНОВА.
Балтас районы.

Хәҙергә заманда ауылда ла, калала ла кешә үҫенә тормошон телефонһы күз алдына килтерә алмайзәр. Әш буйынса һойләшмә, больницаға йәки таныштары ла шылтыратамы, бәйләнешкә иңер өсөн тоташтырыусы сым көрәк.

Өшә көндәрзә Өфә тала — ара телефон станцияһының ойошторолоуы ла 50 йыл тула.

Станция коллективы биһ тағыу һәм берзәм. Унда үз әшен яҡшы белгән, тәҗрибәлә әшселәр күп. Шулар араһында Зөлфия Фәйзуллина

әш һойәүсәһләгә менән айырылыһы тора. Ғур тәҗрибә туплаган һөнәр әйһә ул. Яны килгән йәштәр һәр сәк кәңәш һорап мәрәҗәһәт итә. Ул бер кәһәп да кире ҡаҡмай, дур теләк менән тоһөн. дәрә. Стажировка үтәп йөрөгән йәш кызыр Р. Логинкова менән Т. Мельниковалар за әштә унан ҡалышмаһка тырыһа.

ҒҮРӘТТӘРЗӘ: З. Фәйзуллина; Р. Логинкова һәм Т. Мельникова.

Ю. КӘРИМОВ фотолары.

— тип һойләй Рәһим Мусин. — Медикаменттар, витаминдар, көрәккә инструменттар етешмәй. Ә әш ауыр, бысраҡ, беҙзәң елқала әшләргә теләүселәр зә аз. Өстәүенә, әш хакы ла кыуанырлық түгел. Мәһәлә, ветфельдшер айына 100—110 һум акса ала. Шәһәһи хаталарзағы малдарзә хеҙмәтләндергән өсөн 20 һум өстазә-өстаһуен, әмә яуаплылық биһ зур.

Шулай за егеттәр өмотһөзлөккә бирелмәй, өштөн ҡурҡмай, бар ергә лә өлгөрә. Улар мал ауырыуларын профилактикалауға топ басым аһай. Дәһми рәүештә биһаларзә дезинфекциялай, уларзәң талаһы

«Айболиттар»

Рәһис Ғәликов менән Рәһим Мусин — класташтар, Бүздәк районның Түреш урта мәктәбем тамамлагандар. Рәһим «Кызыл байраҡ» колхозында бер йыл әшләһәһәһә һуң армияға китә, ә Рәһис Башҡортостан ауыл хужалығы институтының зооинженерлар факультетына уҡырга иһә. Рәһим армияһы һуң Шафран ауыл профтехучилищесының ветфельдшерлар бүлгәһи тамамлай. Ауылдан колхозына ҡайта. Иһә әһәһә Рәһис Ғәликов техник диллоһы ала. Һәм класташ-

тар кулға-кул тоғопшоһ, тыуған ауылында бер хужалыкта әшләй башлайзәр.

Ветфельдшер менән ветврачтың әше бер-берәһәһә тығыз бәйләнгән. Квалификациялы врач, хирург йәки терапевт ассистентһы, меһеһстраһыһы бер иһидәй зә әш башкара алмаһи кеүек, ветврач та ветфельдшерһың алла һиһә кыра алмай. Ә колхозда уларға өш өтерлек. Колхозда һауыһи һыйларзәһи ғына ярты меһдәһ өшәү...

— Проблемалар иһәһә күп,

буйынса Түреш фермаһында тап уларзәң физикәр хеҙмәтә аркаһында быһауҙар өсөн маһсус профилакторий төзөлгән. Һуңғы вақытта хужалыкта бер генә лә инфекция өсрағы булмаһаһ. Үткән йылда мал-тыуарзә һаҡлау 98 процент төһкиһ иткән, ә был — Бүздәк районында иң яҡшы күрһөткөс.

А. ШАКИРОВ.
ҒҮРӘТТӘ: ветфельдшер Р. Мусин.

Р. РӘҒӘПОВ фотоһы.

Ю. КАРПЕНКО

(Доуаны бар).

